

КУЛТУРА И УМЕТНОСТ

ФЕСТИВАЛ У ЛОВРИ

Празник уметничког духа

Програмска лепеза Дана позоришта и културе у Ловри све је шира, па су се почетком овог лета на традиционални празник уметничког духа, у то село сјатили глумци, песници, визуелни уметници, забављачи, музичари...

Љубомир Алексов и Милан Рус

Својеврсна смотра српске културе у Мађарској и ван ње, под називом Дани позоришта и културе у Ловри, увелико је зашла у другу деценију свог постојања. Током низа година, у овом селу су се почетком сваког лета локалној публици али и широј јавности, представљали уметници различитих профила и националности, што из Мађарске, што из земаља у окружењу. Лепа традиција настављена је и овог лета, па је последњих јунских и првих јулских дана зграда Српског позоришта у Мађарској, која је у исто време и ловрански Дом културе, поново угостила глумце, песнике, уметничке фотографе, забављаче, музичаре... Били су ту и многобројни заљубљеници у театар, писану реч и визуелну уметност, који су дошли да их виде и чују.

И овога пута фестивал су заједнички организовали село Ловра и Српско позориште у Мађарској. Начелник Ловре Љубомир Алексов, кога директор Српског

позоришта у Мађарској Милан Рус сматра „главним кривцем“ за покретање и трајање Дана позоришта и културе, каже да је веома срећан што су заједничким снагама, као сурганзатори успели да постигну да фестивал потраје већ више од једне деценије. И не само да траје, већ успева да у Ловру сваке године доведе и гостујуће театре и уметнике.

– Може се рећи да овај фестивал постаје мултиетнички и мултикултурни, пошто се представе приказују на више језика. По правилу увек имамо позоришне комаде на српском и мађарском, али их је било и на бугарском. Ове године ми је посебно драго што можемо да подравимо нашу браћу из Румуније и њихове младе глумачке снаге. Знатан део живља из нашег села, али и они из окружења сваког лета жељно ишчекују овај фестивал, који смо у међувремену проширили, па осим позоришних представа имамо и изложбе, књижевне вечери и сличне програме.

Наш саговорник истиче да организатори настоје да представе пре свега уметнике који се везују или за ловрански крај или за ширу српску заједницу, али напомиње да их је било и из наше матице, као и из већинске мађарске средине.

– Дајемо простора свима који су квалитетни и актуелни, али мислим да је важно да прилику за своје исказивање добију пре свега српски уметници који стварају у Мађарској, како би и путем медија за њих чула шира јавност – каже господин Алексов.

Говорећи нам о почецима ове манифестације, Милан Рус се прisetио већ давне 1999. године, када је са својим колегама дошао у Ловру у намери да изведу тада актуелну представу „Госпођица Јулија“.

– Најпре нисмо мислили да ћемо је изводити само у Ловри, међутим, те трагичне године Српско позориште није било баш омиљено на другим сценама у Мађарској. Ипак, људи су долазили у Ловру аутобусима, да би одгледали нашу представу, а затим смо се дружили, певали и направили неку српску оазу у Ловри. „Госпођицу Јулију“ играли смо десет пута у Ловри, што је велики број извођења и за будимпештанске прилике. То је нешто касније иницирало идеју о покретању ловранских позоришних вече-

ри, која је потекла од Љубомира Алексова. Сећам се да смо прве вечери фестивала, пре више од десет година извели један рецитал, следеће вечери представу која нам је била на репертоару, затим фолклор и тако редом. Када је тај први фестивал прошао, нисмо мислили да ће се то претворити у традицију. Али ево, то се догодило и надам се да ће и догодине бити фестивала – каже господин Рус.

Он подсећа да је позориште у међувремену напредовало и у погледу техничке опремљености, па сада имају гледалиште, сцену, расвету, разглас... Много тога је данас другачије него те прве, давне године:

– Сваке године се технички осавремењујемо, мада је све теже набавити средства за финансирање фестивала. Криза се, наравно, осећа и у посећености, јер су некада у Ловру долазили да нас гледају људи из Будимпеште, Помоза, Калаза и других места. Сада је то све теже остварити.

Фестивал заједнички финансирају село Ловра и Српско позориште у Мађарској, а од наших саговорника сазнајемо да је свака форинта која се набави из неког другог извора добродошла. Конкуришу где год им се укаже прилика, и у Србији и у Мађарској, захваљујући чему успевају не само да одрже континуитет ове манифестације, већ и да на њен ђердан сваке године додају барем по један нови, уметнички обликовани бисер.

Д. Ј.

